



Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

# **Regionaal Crisisplan Rotterdam-Rijnmond**

**2026 – 2029**

**Colofon**

Dit document is tot stand gekomen onder regie van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, in samenwerking met de partners in veiligheid.

**Adres**

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond  
Directie Risico- en Crisisbeheersing  
Postbus 9154, 3007 AD Rotterdam  
[www.veiligheidsregio-rr.nl](http://www.veiligheidsregio-rr.nl)

**Druk**

Versie 4.0, vastgesteld Algemeen Bestuur,  
10 december 2025

**Eindredactie**

Directie Risico- en Crisisbeheersing, afdeling  
Crisisbeheersing,  
[multiplanvorming@vr-rr.nl](mailto:multiplanvorming@vr-rr.nl).



## Inhoudsopgave Deel I

---

Deel I – Algemeen .....	3
Inhoudsopgave Deel I .....	4
1. Inleiding .....	5
1.1    Leeswijzer .....	5
1.2    Definities .....	6
2. Verschillende incidenttypen en organisatievormen .....	7
2.1    Organisatievormen .....	7
2.2    Samenspel multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie en (lijn)organisatie VRR bij incidenten die (ook) de bedrijfscontinuïteit kunnen raken .....	8
3. Multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie .....	9
3.1    Hoofdstructuur en GRIP-opschaling .....	9
3.2    Melding, alarmering en verbindingen .....	10
3.3    Op- en afschaling .....	11
3.4    Leiding en coördinatie .....	12
3.5    Informatiemanagement .....	12
3.6    Continuïteit multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie .....	15
3.7    Resourcemanagement .....	15
3.8    Scenarioverkenning .....	16
3.9    Verhouding Driehoek en crisisbeheersingsorganisatie .....	16
3.10    Samenwerking andere veiligheidsregio's .....	17
3.11    Bijstand van/aan Defensie .....	17
3.12    Bijstand van/aan waterschappen .....	18
3.13    Samenwerking Rijksoverheid .....	18
3.14    Algemene en functionele keten .....	19
4. Planningsstaf .....	21
4.1    Samenstelling en taken planningsstaf .....	21
4.2    Samenspel planningsstaf en reguliere evenementenvoorbereiding .....	22
4.3    Planningsstaf bij dreiging van extreem geweld of terroristische dreiging .....	22
5. Projectorganisatie .....	24
5.1    Overgang naar projectorganisatie .....	24
5.2    Formele rol en bevoegdheden Veiligheidsregio bij langdurige crises .....	24
Bijlage I Praktische achtergrondinformatie bij het RCP .....	25
Bijlage II Structuur multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie VRR .....	27
Besluit Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond .....	29
Versiebeheer .....	30
Afkortingenlijst .....	32

# 1. Inleiding

---

Dit Regionaal crisisplan (RCP) beschrijft de hoofdstructuur van de regionale crisisbeheersingsorganisatie in alle mogelijke crisissituaties (all hazard) in de regio, met een beschrijving van de processen, de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden.

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt eisen aan de regionale crisisbeheersing.<sup>1</sup> Om daaraan te kunnen voldoen, heeft het bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) een Beleidsplan en een Regionaal risicoprofiel (RRP) vastgesteld.<sup>2</sup>

Het Beleidsplan bevat de structurele en planmatige ontwikkeling van het beleid van de veiligheidsregio. Naast een opsomming van bestaand beleid met daaraan gekoppelde afspraken, bevat het Beleidsplan ook richtinggevend nieuw beleid. Het Regionaal Risicoprofiel (RRP) bestaat uit een overzicht van de risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio die tot ramp of crisis kunnen leiden, de soorten rampen en crises die zich kunnen voordoen, en een analyse waarin de weging en inschatting van de gevolgen en waarschijnlijkheid van optreden van de soorten rampen en crises zijn opgenomen.

Het RCP<sup>3</sup> sluit aan op zowel het Beleidsplan als het RRP. Deze documenten worden gelijktijdig herzien en ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de VRR (AB VRR).

*De huidige Wet veiligheidsregio's verplicht de Algemeen Besturen (AB) van de veiligheidsregio's om eens per 4 jaar een RCP vast te stellen. De huidige wet wordt momenteel herzien. Ook zijn er veel landelijke ontwikkelingen gaande, die gevolgen kunnen hebben op de regionale aansluiting daarbij. Mocht dit ertoe leiden dat een tussentijdse aanpassing van het RCP of de bijbehorende GRIP-regeling noodzakelijk is, dan zal dit doorgevoerd worden. Kleinere aanpassingen kunnen worden vastgesteld door de Veiligheidsdirectie (VD). Aanpassingen die ingrijpend zijn op de structuren worden aan het AB VRR voorgelegd.*

## Samenhang Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

De politie-eenheid Rotterdam, het arrondissementsparket van het Openbaar Ministerie (OM) Rotterdam en de Meldkamer Rotterdam (MKR) bedienen zowel de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) als de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ). Hierdoor werken deze partners samen met twee brandweerregio's, twee regionale ambulancevoorzieningen en twee afdelingen Crisisbeheersing.

De afgelopen jaren is de onderlinge planvorming al op elkaar afgestemd om de samenwerking te optimaliseren. Begin 2025 hebben beide veiligheidsregio's besloten deze samenwerking verder te intensiveren, ook op het gebied van de crisisbeheersingsorganisatie. Hoe ver deze samenwerking reikt, wordt de komende tijd verder uitgewerkt.

Voor het RCP, inclusief de GRIP-regeling van de VRR, betekent dit dat beide regio's gelijktijdig een eigen plan opstellen, maar wel in nauwe afstemming met elkaar. Waar uniformiteit mogelijk is, wordt deze nagestreefd.

### 1.1 Leeswijzer

Het RCP bestaat uit twee delen. Deel I beschrijft de afspraken en voorwaardenscheppende processen van de multidisciplinaire aanpak van crises binnen de VRR voor de algemene operationele keten, evenals de maatregelen en voorzieningen van de gemeenten in de regio en de gemaakte afspraken<sup>4</sup> met andere partijen die bij een ramp of crisis betrokken kunnen zijn.

---

<sup>1</sup> De Wet veiligheidsregio's verstaat onder crisisbeheersing: 'Het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat de overheid in een crisis treft ter handhaving van de openbare orde, indien van toepassing in samenhang met de maatregelen en voorzieningen die de overheid treft op basis van een bij of op grond van enige andere wet toegekende bevoegdheid ter zake van een crisis.'

<sup>2</sup> Wet veiligheidsregio's, artikel 14, lid 1 en 2.

<sup>3</sup> Wet veiligheidsregio's, artikel 16.

<sup>4</sup> Afhankelijk van het soort crisis wordt aan vaste en externe partners (derden) om (extra) inzet gevraagd. Samenwerkingsafspraken met onze partners zijn vastgelegd in convenanten en samenwerkingsovereenkomsten.

Het RCP biedt structuur en uniformiteit bij deze samenwerking. De centrale vragen die in dit plan worden beantwoord, zijn 'wie doet wat' en 'wie stuurt wat aan binnen het bestuurlijke en operationele netwerk van crisisbeheersing'.

De wijze van opschaling is beschreven in de GRIP-regeling. Hoewel de opschaling om praktische redenen in een afzonderlijke GRIP-regeling is vastgelegd, worden het RCP en de GRIP-regeling als één samenhangend geheel beschouwd

Deel II van het RCP bevat de monodisciplinaire uitwerking van de crisisprocessen per discipline.

## 1.2 Definities

In het RCP worden de begrippen ramp en crisis veelvuldig gebruikt en als volgt gedefinieerd<sup>5</sup>:

- **Ramp:** een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.
- **Crisis:** een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.

NB. Volgens de voorgenomen wetswijziging wordt deze definiëring gewijzigd in: *een situatie waarin een veiligheidsbelang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast*. Deze wijziging heeft geen effect op de strekking van dit RCP.

Naast 'ramp' en 'crisis' worden soms de begrippen zwaar ongeval, incident of calamiteit gebruikt. Deze begrippen kunnen betrekking hebben op een ramp of crisis, maar dat hoeft niet.

---

<sup>5</sup> Wet veiligheidsregio's, artikel 1.

## 2. Verschillende incidenttypen en organisatievormen

---

Waar voorheen de crisisbeheersingsorganisatie vooral georiënteerd was op onverwachte, acute, vaak kortdurende incidenten, ook wel 'flitsincidenten' genoemd, zien we de laatste jaren dat de inzet wordt verbreed naar andersoortige, vaak ook meer langdurige en sluimerende (creeping) crises. De afgelopen jaren hebben we dit ervaren in de Coronacrisis en de Oekraïne-/vluchtelingencrisis. Huidige risico's, waaronder die van langdurige stroomuitval en geopolitieke/militaire dreigingen, illustreren dat de kans dat zich de komende jaren vaker langdurige en andersoortige crises gaan voordoen reëel is. De werking van dit crisisplan gaat uit van vijf incidenttypen waarmee de veiligheidsregio geconfronteerd kan worden. We hanteren bewust de term 'incident'. Niet ieder incident is nader te duiden als 'ramp' of 'crisis'. Wel beschouwen we deze categorieën van incidenten (inclusief dreigingen) als situaties/gebeurtenissen waar gecoördineerde multidisciplinaire inzet gevraagd wordt en die zouden kunnen uitmonden in een ramp of crisis.

De vijf categorieën van incidenten zijn:

- 1) Flitsincident: een niet voorzienbare plotselinge gebeurtenis zoals een grote brand met veel impact.
- 2) Langdurig incident<sup>6</sup>: een niet voorzienbare plotselinge gebeurtenis waarbij de bestrijding langere tijd duurt en hierbij meer vraagt in continuïteit van de crisisbeheersingsorganisatie.
- 3) Kortdurende voorbereiding op een risicovolle gebeurtenis: een toegenomen risico op een incident dat zich openbaart op korte termijn. Bijvoorbeeld aangekondigd noodweer of een demonstratie.
- 4) Langdurende voorbereiding op een risicovolle gebeurtenis: op de middellange of lange termijn is er een geplande gebeurtenis waarbij er een verhoogd risico is op een incident. Bijvoorbeeld een groot gepland evenement.<sup>7</sup>
- 5) Langdurige (en/of sluimerende) regionale crisis of uitdaging: een langlopende (en/of sluimerende) crisis waarbij de veiligheidsregio een rol speelt. Een voorbeeld hiervan is de eerder genoemde opvang van Oekraïense vluchtelingen. Het begrip 'sluimerend' laat zich definiëren als een situatie waarin risico's zich langzaam ontwikkelen en soms lange tijd onder de radar blijven, waarna ze op een gegeven moment kunnen escaleren tot een acute crisis. Bij dit type crisis speelt op de langere termijn de vraag of de inzet nog tot de formele rol en bevoegdheden van de crisisbeheersingsorganisatie van de VRR behoort of overgedragen moet worden aan de uitvoeringsorganisaties in de reguliere structuren.

Van belang is om op te merken dat de hierboven genoemde categorieën in elkaar kunnen overgaan en zelfs parallel en daarmee gelijktijdig kunnen voorkomen. Dit impliceert dat onze regionale crisisbeheersingsorganisatie in staat moet zijn om te schakelen tussen verschillende organisatievormen waarin het incident wordt bestreden.

### 2.1 Organizatievormen

De multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie en de bijbehorende GRIP-regeling zijn zoals eerder aangegeven, primair ontwikkeld voor flits incidenten (1). Met wat aanpassingen lukt het ook deze structuur te gebruiken voor langdurige incidenten (2), waarbij extra aandacht nodig is voor de continuïteit en het effect op de reguliere bedrijfsvoering. De afgelopen jaren is gebleken dat dit ook voor de andere typen incidenten een goede basis biedt, maar dat aanvullende afspraken nodig zijn voor de (voorbereidende) incidenttypen, waarbij (nog) geen sprake is van GRIP-opscaling. Voor kortdurende (3) en langdurige (4) voorbereiding op risicovolle gebeurtenissen (actuele dreiging of grootschalig evenement) is er de mogelijkheid tot het bijeenroepen van een planningstaf. Bij

---

<sup>6</sup> Denk aan olie lekkage in de haven met dieren die hieronder lijden, een chemische (tank)brand, langdurige natuurbrand, overstromingen, et cetera. Het soort incidenten dat zich grotendeels acuut voordoet, maar meerdere dagen en soms langer kunnen duren. Bij dit type incidenten is een overgang naar een projectorganisatie gezien de aard van het incident niet logisch, maar moeten de VRR en partnerorganisaties wel extra inspanningen verrichten om de continuïteit van de crisisbeheersingsorganisatie te waarborgen.

<sup>7</sup> Denk aan evenementen, zoals het Eurovisie Songfestival, Koningsdag en de NATO Summit, die qua voorbereiding meerdere maanden in beslag namen.

langdurige crises (5) wordt – afhankelijk van het type incident – een projectorganisatie ingericht. Daarmee kennen we drie organisatievormen binnen de reikwijdte van het RCP.

Beslissingsbevoegdheden:

- Wie mag opschalen naar/in de **multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie** is uiteengezet in de GRIP-regeling.
- De Burgemeester, de Voorzitter Veiligheidsregio, de Algemeen Directeur VRR en de Directeur Risico- en Crisisbeheersing kunnen, vaak op advies van de Regionaal Operationeel Leider beslissen om een **planningsstaf** of een **team op nul minuten notice** ter voorbereiding op een risicovolle gebeurtenis in te richten. Eventueel vindt hiervoor afstemming plaats met de leden van de Veiligheidsdirectie. Voor geplande evenementen wordt ieder najaar een evenementenkalender opgesteld. Op basis daarvan kan ruim van tevoren een advies<sup>8</sup> worden gegeven voor welke grootschalige evenementen een passende operationele voorbereiding wenselijk of noodzakelijk is en kan de benodigde capaciteit hiervoor door de kernpartners tijdig worden ingepland.
- De Burgemeester, de Voorzitter Veiligheidsregio en de Algemeen Directeur VRR kunnen bij een langdurige crises, in afstemming met de leden van de Veiligheidsdirectie en op advies van de Regionaal Operationeel Leider – die het advies heeft afgestemd met de Leider CoPI – beslissen over de overgang van een langdurige crisis naar een **projectorganisatie**.

In de volgende hoofdstukken (hoofdstuk 3, 4 en 5) worden de drie organisatievormen (multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie, planningsstaf en projectorganisatie) verder toegelicht.

## **2.2 Samenspel multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie en (lijn)organisatie VRR bij incidenten die (ook) de bedrijfscontinuïteit kunnen raken<sup>9</sup>**

Er zijn verschillende soorten incidenten die niet alleen de samenleving bedreigen, maar ook de eigen bedrijfscontinuïteit van de VRR. Denk aan (langdurige en/of grootschalige) stroomuitval, uitval van telecommunicatie, digitale problemen, een overstroming in een gebied met kazernes, een pandemie, maatschappelijke onrust, et cetera.

Iedere organisatie, dus ook de VRR, is in principe zelf verantwoordelijk voor de eigen bedrijfscontinuïteit. Hoewel de VRR verantwoordelijk is voor het in stand houden van een regionale multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie, is deze crisisbeheersingsorganisatie primair bedoeld voor rampen en crises in de samenleving en dus niet voor vraagstukken met betrekking tot de bedrijfscontinuïteit. Maar deze zaken staan niet los van elkaar: onze hulpverleners spelen een belangrijke rol in de veiligheid van onze samenleving. Als onze bedrijfscontinuïteit – en dus de inzet van onze hulpverleners – wordt bedreigd, heeft dit direct gevolgen voor de veiligheid van onze inwoners.

Als er sprake is van een bedreiging van onze bedrijfscontinuïteit, dan vormt de VRR een intern team (Incident response team)<sup>10</sup> dat zich richt op het in stand houden of herstellen van de eigen continuïteit. Als het incident van zodanige aard is (of dreigt te zijn) dat de operatiën in het gedrang komen, dan wordt er daarnaast een planningsstaf (bij dreiging) of ROT (bij incident) ingericht. De planningsstaf of het ROT richt zich op de effecten (of effectgebied) in de samenleving, inclusief de operationele inzetbaarheid en continuïteit van de kernpartners. Een liaison van het interne team neemt deel aan de planningsstaf of het ROT. In de planningsstaf of het ROT wordt afgestemd welke randvoorwaarden door de interne organisatie moeten worden ingevuld om de veiligheid in de samenleving zo snel mogelijk te kunnen waarborgen.

*Feitelijk is dit vergelijkbaar met wanneer andere organisaties worden geraakt door een incident. Ook dan sluit er altijd iemand vanuit die organisatie als liaison aan in een CoPI, ROT of planningsstaf.*

---

<sup>8</sup> Vanuit het afdelingshoofd Crisisbeheersing.

<sup>9</sup> Bij de toepassing van (staats)noodrecht en/of crisisrecht kunnen de 'normale' (gezags)verhoudingen veranderen.

<sup>10</sup> Zie Incident Response Team versie 2.0 (20220928).



### 3. Multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie

---

De multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie is ontwikkeld voor flitsincidenten en is – met oog voor de continuïteit en effecten op de reguliere bedrijfsvoering – ook toepasbaar bij langdurige incidenten, maar dient ook als basis voor de andere organisatievormen.

#### 3.1 Hoofdstructuur en GRIP-opschaling

De crisisbeheersingsorganisatie wordt gevormd door betrokken bestuurders, de multidisciplinaire operationele leiding en coördinatie en daarbinnen de zes disciplines die binnen alle opschalingsniveaus voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing primair vertegenwoordigd zijn.

De Algemeen Directeur VRR is de operationeel leider en is daarmee eindverantwoordelijk voor de operationele leiding. De operationele aansturing, inclusief het daarbij behorende mandaat en de noodbevoegdheden, is belegd bij de piketfunctionarissen, zoals de daartoe aangewezen Regionaal Operationeel Leiders en Leiders CoPI. Leiding en coördinatie bestaat daarnaast onder andere uit informatiemanagement.

De zes disciplines zijn:

- 1) Bevolkingszorg
- 2) Brandweertzorg
- 3) Crisiscommunicatie
- 4) Politiezorg
- 5) Geneeskundige zorg
- 6) Scheepvaartzorg

Wanneer relevant, is er ook vertegenwoordiging vanuit de zevende discipline:

- 7) Waterbeheer

Elke discipline kent een verantwoordelijke. De samenwerking wordt aangestuurd vanuit de multidisciplinaire leiding en coördinatie en ondersteund vanuit informatiemanagement en resourcemanagement. Deze worden ook wel voorwaardenscheppende processen genoemd, net als melding en alarmering, op- en afschaling en scenarioverkenning. In de volgende paragrafen worden deze nader toegelicht.

In Deel II van dit document zijn alle crisisprocessen nader uitgewerkt.<sup>11</sup> De monodisciplinaire processen van de verschillende disciplines zijn daarbij als verticale kolommen weergegeven onder de Algemeen Commandant van de betreffende discipline. De processen informatiemanagement en resourcemanagement (ondersteuning) zijn hierin niet opgenomen als monodisciplinaire processen, maar zijn weergegeven als de welbekende ‘satéprikker’ die de verschillende monodisciplinaire processen aan elkaar rijgt. Iedere discipline heeft in de eigen actiecentra, de processen informatiemanagement en resourcemanagement belegd. De gedachte hierachter is dat deze processen door alle lagen binnen de crisisbeheersingsorganisatie heengaan (van de meldkamer tot en met het RBT) en alle verschillende disciplines met elkaar verbindt.

#### *Vaste structuren, flexibel toepasbaar*

De GRIP-regeling beschrijft de verschillende GRIP-niveaus en de bijbehorende crisisstructuren, taken, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Deze structuren bieden houvast wanneer vanwege een acuut incident (flitsincident) snel opgeschaald moet worden, maar moeten soms flexibel worden toegepast om aan te sluiten bij wat nodig is:

- Soms is er geen brongebied (bijvoorbeeld bij een telefoniestoring); dan wordt direct opgeschaald naar GRIP 2 (zonder CoPI) om het ROT te activeren. Ook kan er behoefte zijn aan bestuurlijke opschaling (GRIP 3 of 4), zonder dat er operationeel wordt opgeschaald.
- Soms heeft een incident effect in een of meer buurgemeenten, maar is er bestuurlijk geen behoefte aan GRIP 4, omdat de sturing vanuit de operatiën of de brongemeente volstaat en de effectgemeenten alleen geïnformeerd worden. Dan is het mogelijk om in GRIP 2 of 3 te blijven.

---

<sup>11</sup> Inclusief die van DCMR Milieudienst Rijnmond en Defensie.

- Hetzelfde geldt voor regiogrensoverschrijdende incidenten. Ook dan is opschaling naar GRIP 5 niet altijd nodig of gewenst.

De vaste structuur uit de GRIP-regeling kan dus flexibel worden toegepast. Centraal moet staan wat er nodig is om het incident adequaat te bestrijden en te beheersen en wat de toegevoegde waarde is – bij verdere opschaling – van een extra team.

De samenstelling van de crisisteams (CoPI, ROT, GBT en RBT) kent een vaste kernbezetting. Afhankelijk van het type incident, ramp of crisis kunnen daaraan liaisons toegevoegd worden. Ook Defensie kan worden uitgenodigd om deel te nemen, met name als grootschalige of specialistische inzet vereist is en Defensie (mogelijk) gevraagd wordt om bijstand te verlenen.

Daarnaast kunnen ook functionarissen of liaisons van betrokken bedrijven, instellingen en organisaties aansluiten.<sup>12</sup> Als bij een incident bepaalde disciplines na de initiële inzet niet (meer) nodig blijken, kunnen deze disciplines in afstemming met de voorzitter het betreffende crisisteam verlaten. De vertegenwoordigers van deze disciplines hoeven dan niet meer op locatie te blijven en zijn op afroep beschikbaar, terwijl de rest van de crisisbeheersingsorganisatie nog actief blijft.

### 3.2 Melding, alarmering en verbindingen

De MKR<sup>13</sup> speelt vanaf de eerste fase van een incident, ramp of crisis een essentiële rol. Deze bestaat uit het ontvangen, registreren en beoordelen van meldingen en het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten. Vanaf het moment van melding moet de meldkamer snel en daadkrachtig optreden. Bij de dagelijkse incidenten wordt na het uitvragen van de melder middels een vooraf vastgesteld inzetvoorstel gealarmeerd. Het uitvragen gebeurt op grond van uitvraagprotocollen en procedures. De meldkamer alarmeert de functionarissen en voertuigen en heeft naar behoefte contact met de meldkamers van partners. De meldkamer voert regie op de verbindingen tussen meldkamer(s), eenheden en gelieerden, zodat de communicatie ordelijk verloopt. Dit omvat onder andere het toewijzen van gespreksgroepen, het maken van koppelingen, het monitoren van de continuïteit van systemen en (bij geplande regelingen) het opstellen van een verbindingsschema.

Binnen de meldkamer heeft de Calamiteitencoördinator (CaCo) een centrale, multidisciplinair coördinerende rol. Deze functionaris monitort continu de situatie en beoordeelt of er sprake is van een incident dat om een multidisciplinaire coördinatie en/of eenhoofdige leiding vraagt. In dat geval kan de CaCo besluiten tot opschaling naar GRIP 1 of GRIP 2.

#### *Definitie en randvoorwaarden*

##### Definitie melding, alarmering en verbindingen:

Alle activiteiten, gericht op het betrouwbaar, effectief en tijdig aannemen, verwerken en registreren van de gegevens over een incident, ramp of crisis en het alarmeren en/of informeren van de juiste eenheden, functionarissen, instanties en andere hulpbronnen.

##### Randvoorwaarden:

- 1) Het verkrijgen, verifiëren en combineren van de essentiële gegevens van een incident, ramp of crisis en deze gegevens vastleggen in het Geïntegreerd Meldkamersysteem (GMS).
- 2) De noodzakelijke gegevens over een incident, ramp of crisis tijdig beschikbaar stellen in het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS).
- 3) De melding bevat gegevens op basis waarvan de meldkamer de juiste hulp- en inzetbehoefte bepaalt.
- 4) Iedere meldkamerdiscipline is zelfstandig verantwoordelijk voor het alarmeren van de eigen discipline-eenheden dan wel de gelieerde(n). De initieel benodigde hulp is zo snel mogelijk gealarmeerd door de meldkamer en zo effectief mogelijk beschikbaar.

<sup>12</sup> Onder functionarissen wordt verstaan bijvoorbeeld een Algemeen Commandant Waterbeheer van een waterschap. Onder liaisons wordt verstaan: vertegenwoordigers van een betrokken bedrijf, organisatie of instelling (bijvoorbeeld Rijkswaterstaat of ProRail) dan wel experts die specifieke kennis en ervaring inbrengen, zoals bijvoorbeeld van de Dienst Speciale Interventies, de Explosievenopruimingsdienst of cyberexperts. Een liaison is niet beslissingsbevoegdheid in het CoPI of ROT, maar kan dit wel zijn binnen de eigen organisatie.

<sup>13</sup> Meldkamer Rotterdam geeft uitvoering aan de meldkamerfunctie zoals omschreven in de Politiewet artikel 25b en wordt gevormd door de disciplines ambulance, brandweer en politie.

- 5) De (technologische) verbindingen stellen de meldkamer(s), eenheden en gelieerden in staat om effectief met elkaar te communiceren en te coördineren.

### **3.3 Op- en afschaling**

Wanneer zich een melding voordoet die vraagt om multidisciplinaire coördinatie en/of eenhoofdige leiding, vindt op- en afschaling plaats volgens de GRIP-regeling.

#### *Definitie en randvoorwaarden (Opschaling)*

##### Definitie opschaling:

Alle activiteiten, gericht op het betrouwbaar, effectief en tijdig veranderen van het functioneren van de hulpdiensten en gemeentelijke organisatie vanuit de dagelijkse situatie (basiszorg) naar één (regionale) operationele en bestuurlijke crisisbeheersingsorganisatie.

##### Opschaling:

- intake (= melding aannemen)
- uitgifte (= alarmering uitsturen en eventuele vervolgalarmeringen en aflossingen)

##### Randvoorwaarden:

- 1) Binnen twee minuten nadat is vastgesteld dat is voldaan aan de criteria voor grootschalige alarmering, begint de meldkamer met de alarmering van de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en worden de Directiewacht VRR, de Burgemeester of de Voorzitter Veiligheidsregio en de betrokken Burgemeesters geïnformeerd.
- 2) Binnen vijf minuten nadat is vastgesteld dat is voldaan aan de criteria voor grootschalige alarmering geeft de meldkamer, op grond van de beschikbare gegevens, een zo volledig mogelijke beschrijving van het incident aan de onderdelen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en aan andere functionarissen of eenheden.
- 3) Binnen de meldkamer wordt geregeld dat de reguliere werkzaamheden – naast de opgeschaalde situatie – voortgezet worden.
- 4) De CaCo is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire coördinatie tot de operationele coördinatie is overgenomen door een Motorkapoverleg, het Commando Plaats Incident (CoPI) en/of het Regionaal Operationeel Team (ROT).
- 5) Alle leden van het CoPI en het ROT begeven zich zo snel mogelijk naar de plaats incident respectievelijk het Regionaal Operationeel Centrum (ROC).<sup>14</sup> In uitzonderlijke gevallen kan een Leider CoPI of Regionaal Operationeel Leider besluiten tot een (eerste) digitaal overleg. In dat geval loggen de leden zo snel mogelijk in op de daarvoor aangewezen digitale omgeving.
- 6) Het niveau van opschaling is qua bestrijding- en inzetvoorstellen op de meldkamer continu op de specifieke kenmerken van de crisis afgestemd, zodat verandering van structuur, werkprocessen en procedures maximaal blijft aansluiten bij aard, omvang en niveau van de crisis.
- 7) Binnenkomende informatie wordt gevalideerd in het kader van informatiemanagement (zie paragraaf 3.5).
- 8) Wanneer regionale capaciteit of specifieke middelen tekortschieten, wordt zo snel mogelijk bijstand aangevraagd.

#### *Definitie en randvoorwaarden (afschaling)*

##### Definitie afschaling:

Alle activiteiten, gericht op het terugschakelen van één (regionale) operationele en bestuurlijke bestrijdingsorganisatie naar het functioneren van de hulpdiensten en gemeentelijke organisatie in de dagelijkse situatie (basiszorg).

---

<sup>14</sup> Zie GRIP-regeling.

Afschaling:

- afschalen (= verlagen coördinatieniveau en/of overdragen incident aan mono-partners en/of staande organisaties en/of het bedrijf of de instelling waar het incident zich voordoet)
- afronden (= betrokkenen gaan weer naar inzetbaar en nazorgfase)

Randvoorwaarden:

- 1) Het besluit van afschalen ligt bij de hoogst operationeel leidinggevende die over het incident gaat of bij de burgemeester.
- 2) De meldkamer schaaft het GRIP-niveau af na opdracht van de Leider CoPI of Regionaal Operationeel Leider.
- 3) Afschaling vindt eveneens plaats op basis van de GRIP-regeling<sup>15</sup>, maar wordt monodisciplinair uitgevoerd.
- 4) Wanneer er geen sprake meer is van een GRIP-situatie, kan de hulpverlening nog geruime tijd worden voortgezet.

Er kan pas formeel worden afgeschaald als alle doorlopende taken zorgvuldig zijn overgedragen<sup>16</sup> en belegd bij de monodisciplines en/of staande organisaties en/of het bedrijf of de instelling. Wanneer de taken nog niet kunnen worden overgedragen maar geen continue aansturing meer nodig is of bij onvoldoende borging van de overdracht van taken kan ervoor gekozen worden om het GRIP-niveau te handhaven en het CoPI en/of ROT 'slappend' (niet actief, wel paraat) voort te zetten, zodat de verantwoordelijkheden bij de crisisfunctionarissen blijven en zij waar nodig actief hun discipline kunnen blijven aansturen in de laatste afwikkelingen.

### **3.4 Leiding en coördinatie**

Binnen de crisisbeheersing is duidelijkheid over operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheden van essentieel belang.

*Definitie en randvoorwaarden*

Definitie Leiding en coördinatie:

Het zo optimaal mogelijk bestrijden van een crisis door het zeker stellen van een effectieve aansturing en besluitvorming rondom alle betrokken processen, sleutelfunctionarissen en eenheden.

Randvoorwaarden:

- 1) De aansturingsstructuur is gebaseerd op eenhoofdige leiding (multidisciplinair én monodisciplinair) en blijft van kracht totdat is afgeschaald en het incident is overgedragen.
- 2) De crisisbeheersingsprocessen worden door het CoPI dan wel onder coördinatie van het ROT door de verschillende actiecentra uitgevoerd. Alle disciplines werken vanuit één gezamenlijk, actueel beeld, zie Informatiemanagement (zie paragraaf 3.5).
- 3) Op het niveau van de benodigde leiding en coördinatie, vindt continue monitoring van de bestrijdingsinzet en –resultaten plaats, wat mede de basis vormt voor het herbeoordelen en zo nodig bijstellen van besluiten.

### **3.5 Informatiemanagement**

Informatiemanagement<sup>17</sup> speelt een cruciale rol binnen de crisisbeheersing; informatie vormt immers de basis van het besluitvormingsproces. Het is van groot belang dat de juiste informatie op de juiste tijd bij de juiste functionarissen terechtkomt.

In gezamenlijkheid met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid is er ook een Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK). Het VIK is 24/7 actief en bestaat uit een frontoffice en een backoffice. Het frontoffice wordt gevormd door de CaCo. De backoffice bestaat uit een team van functionarissen die een inlichtingenproces en risicomonitoringsproces draaien en hiermee bijdragen

---

<sup>15</sup> Zie GRIP-regeling.

<sup>16</sup> Ten behoeve van het zorgvuldig overdragen van resterende actiepunten en doorlopende taken is een overdrachtsdocument nafaase (met checklist overzicht thema's) vastgesteld in de Veiligheidsdirectie. Deze wordt gebruikt om te voorkomen dat taken niet adequaat zijn overgedragen, er 'losse eindjes' overblijven en daarmee het beoordelen of het (beoogde) tijdstip van afschaling passend is.

<sup>17</sup> Informatiemanager, GEO-Informatie Medewerker en Procesondersteuner.

aan een gevalideerd inzicht in specifieke risico's. Risicomonitoring richt zich op het vroegtijdig onderkennen van risico's en/of wijzigingen in risico's. Door het bijhouden van een actueel, dynamisch en waar mogelijk voorspellend veiligheidsbeeld kunnen tijdig maatregelen worden getroffen om risico's te verkleinen of te mitigeren. Daarnaast voorziet de backoffice vraag gestuurd in informatieproducten die de regionale crisisbeheersingsorganisatie ondersteunen in haar taakstelling.

Tijdens een crisissituatie staat erg veel (tijds)druk op dit proces, dat complexer wordt als er meerdere partijen bij betrokken zijn. Daarom delen alle disciplines hun informatie zoveel mogelijk in een *gezamenlijk beeld* (totaalbeeld). Samenwerking met dezelfde bronnen als uitgangspunt komt de afstemming en daarmee de besluitvorming ten goede.

Om dit te bereiken is het netcentrisch werken binnen de veiligheidsregio's<sup>18</sup> ingevoerd.

#### *Netcentrisch Werken*

Netcentrisch Werken houdt in dat informatie onafhankelijk van de hiërarchische verhoudingen tussen de crisisteams wordt gedeeld, volgens een netwerkstructuur en met een netcentrische werkwijze. De multidisciplinaire netcentrische werkwijze verkort de communicatielijnen, waardoor een gezamenlijk beeld sneller tot stand komt, er sneller informatie kan worden gedeeld en er effectiever kan worden opgetreden. Deze werkwijze wordt ondersteund door het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS).

Bij de invoering van het netcentrisch gedachtegoed is informatiegestuurd werken in crisismanagement een belangrijke basis. Dat geldt voor de operationele lijn van CoPI en ROT, maar evenzeer voor beleidsteams. Alle veiligheidsregio's en de landelijke crisiscentra zoals het Nationaal Crisiscentrum (NCC) en het Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) werken netcentrisch. Ook enkele externe partners (waaronder de waterschappen en DCMR) werken netcentrisch met het LCMS en hebben toegang tot LCMS, zodat ook zij direct informatie vanuit of met betrekking tot hun eigen expertise kunnen delen of ophalen. Crisispartners zonder toegang tot LCMS, kunnen informatie direct aanleveren aan het VIK, de Informatiemanager CoPI (en/of ROT), dan wel via de liaisons. De Informatiemanagers binnen de diverse crisisteams zorgen dat deze informatie wordt gedeeld.

De politie gebruikt ook LCMS en heeft daarnaast de beschikking over het Politie Crisis Management Systeem (PCMS). PCMS is in format gelijk aan LCMS en zit in dezelfde werkomgeving, alleen afgeschermd voor de politie. Dit is het gevolg van de wetgeving met betrekking tot informatiehuishouding, onder andere Wet politiegegevens (Wpg). De AC Politiezorg en de Informatiemanager Politiezorg stemmen af welke informatie vanuit PCMS gedeeld kan worden in LCMS. Dit betekent dat de informatiedeling vergemakkelijkt en schaalbaar is.

#### *Definitie en randvoorwaarden*

##### Definitie Informatiemanagement:

Informatiemanagement tijdens crisissituaties is een terugkerend proces van het effectief en efficiënt organiseren van de informatievoorziening binnen en tussen crisisteams. Doel is dat iedereen binnen de crisisbeheersingsorganisatie kan beschikken over tijdige, actuele en gevalideerde informatie om op zijn niveau leiding te kunnen geven, af te stemmen, te controleren en bij te sturen. Dit om de netwerkorganisatie van de crisisbeheersing vanuit één gezamenlijk beeld gesynchroniseerd en tijdig in staat te stellen de crisis te beheersen/ramp te bestrijden.

##### Randvoorwaarden:

- 1) Snelheid (normtijd: essentiële informatie binnen 10 minuten na ontvangst met elkaar delen).
- 2) Het valideren van informatie: wie is de bron en hoe betrouwbaar is die bron?
- 3) Alle samenwerkende partijen en crisisfunctionarissen hebben toegang tot het totaalbeeld en houden dit – op basis van onderlinge afspraken – gezamenlijk actueel.
- 4) Alle samenwerkende partijen vullen de tabbladen in LCMS; dit gebeurt onder regie van de Informatiemanager.

---

<sup>18</sup> Ook diverse (kern- en vitale) partners zijn hierop aangesloten. Kernpartners zijn de partners van wie de processen in dit RCP zijn opgenomen. Vitale partners zijn aanbieder van vitale voorzieningen, zoals Stedin, drinkwaterbedrijven, waterschappen et cetera.

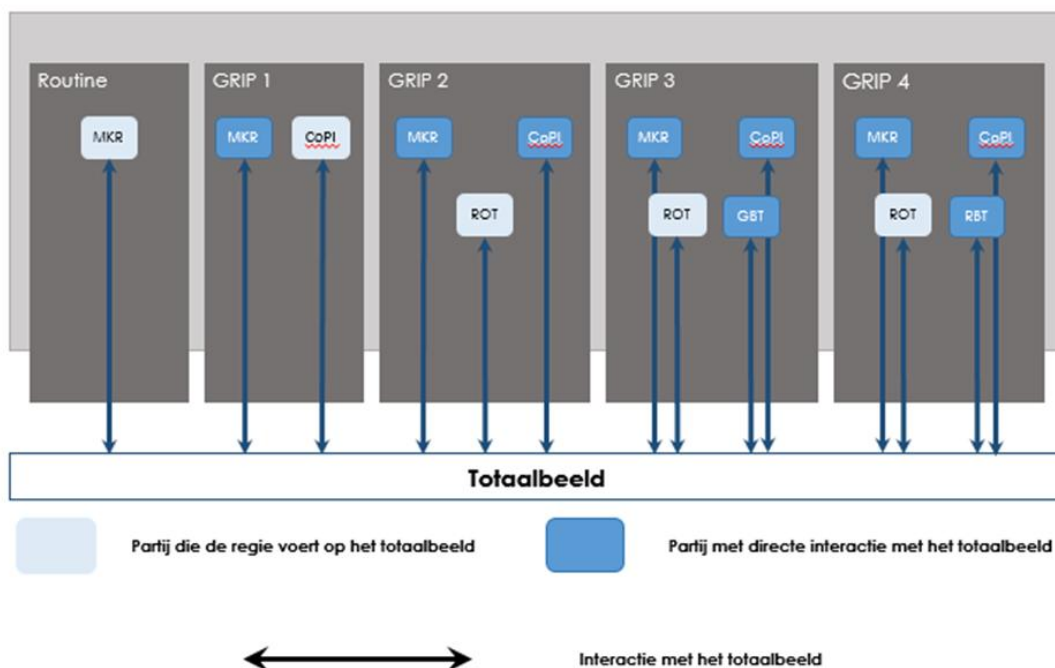
- 5) De CaCo is verantwoordelijk voor de informatievoorziening en de multidisciplinaire coördinatie totdat de regie op de operationele informatievoorziening is overgenomen door het CoPI en/of het ROT.
- 6) De VRR stelt een Informatiemanager aan op twee niveaus van opschaling (CoPI en ROT) om de informatiestromen tussen de verschillende kolommen te ondersteunen. De gemeenten stellen ook een Informatiemanager aan voor in het GBT en de gemeente Rotterdam voor het RBT.
- 7) Op basis van de processen 'melding en alarmering' en 'informatiemanagement' start de CaCo vanuit het meldkamersysteem met het opstellen van het gezamenlijke actuele beeld.<sup>19</sup>
- 8) De GEO-Informatie Medewerker (CoPI en/of ROT) maakt een grafisch plot op basis van informatie uit de verschillende kolommen.<sup>20</sup>

#### Gebruik van het gezamenlijk beeld

Het gezamenlijk beeld wordt ingezet bij een GRIP-situatie. Het gezamenlijk beeld wordt op operationeel, tactisch en strategisch niveau vanuit de disciplines gedeeld aan de hand van informatiebehoeften (onder andere organisatie, situatie, slachtoffers, effectgebied, gevaarlijke stoffen, veiligheid, ordehandhaving en mobiliteit, bevolkingszorg, communicatie, knelpunten, etc.).

Tijdens de GRIP-situatie moeten het totaalbeeld en de informatie hierin worden beheerd door de Informatiemanager van het CoPI en/of ROT. Om een gezamenlijk, actueel beeld van de feitelijke situatie te realiseren, moet per GRIP-niveau regie plaatsvinden op het informatiemanagement, en wel op de onderdelen:

- proces en de snelheid;
- compleetheit van de informatie;
- juistheid van de informatie (validatie bron);
- signaleren en verhelpen van eventuele tegenstrijdigheden in informatie.



Figuur 1: Regie op informatiemanagement, per GRIP-niveau.

<sup>19</sup> Zie artikel 2.4.1. uit het Besluit veiligheidsregio's over de informatieonderdelen in het totaalbeeld. De CaCo heeft 5 minuten (artikel 2.2.4). De disciplines hebben 10 minuten de tijd.

<sup>20</sup> De Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) verwerkt ook geografische informatie ten behoeve van het totaalbeeld.

### *Verslaglegging en archivering*

Gedurende een flitsincident gebeurt verslaglegging in principe in LCMS. Verschillende disciplines kunnen ook documenten ten behoeve van het incident aanmaken en aan LCMS toevoegen. Ook is het mogelijk om buiten LCMS documenten in werkmappen aan te maken.

Archivering maakt onderdeel uit van de nafase, waarbij wordt aangesloten bij wet- en regelgeving volgens de Archiefwet.

### **3.6 Continuïteit multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie**

Het uitgangspunt bij de continuïteit van de crisisbeheersingsorganisatie is de zelfredzaamheid van 72 uur voor de deelnemende kernpartners. Dit is immers het uitgangspunt dat de nationale overheid ook vraagt van de samenleving, burgers en bedrijven. Het is aan de VRR en de kernpartners om dit voldoende robuust te organiseren qua bemensing, materiaal en materieel. Een belangrijk aspect hierin is tijdige aflossing. De afspraken over aflossing staan beschreven in de GRIP-regeling.

Wanneer een GRIP-opschaling naar verwachting langer dan 72 uur kan gaan duren, zoekt de Directiewacht VRR tijdig afstemming met de Veiligheidsdirectie, waarin de Algemeen Directeur VRR en kernpartners op directieniveau vertegenwoordigd zijn. De Veiligheidsdirectie besluit over keuzes en prioriteiten om ook de inzet na 72 uur te garanderen. De Regionaal Operationeel Leider en/of Leider CoPI kan worden uitgenodigd als adviseur vanuit de operaties. De Veiligheidsdirectie bestaat in deze situatie uit de disciplines die vertegenwoordigd zijn in een ROT en/of een CoPI (inclusief eventuele liaisons).

De bepalende factor voor een zorgvuldige overdracht en afschaling, is stabilisatie van de situatie vanuit het oogpunt van handhaving openbare orde en veiligheid. Zodra openbare orde en veiligheid voldoende zijn geborgd, kan de crisisbeheersingsorganisatie worden afgeschaald naar de staande organisatie.

### *Relatie met de projectorganisatie*

Het is niet zo dat na 72 uur het uitgangspunt is dat een projectorganisatie de taken van de crisisbeheersingsorganisatie overneemt. Soms kan dit, maar in de meeste gevallen is een projectorganisatie – met een andere structuur, bevoegdheden en verantwoordingslijn – geen passende oplossing. Bij een langdurig incident (zie hoofdstuk 2), waarbij ook na 72 uur nog 24/7 inzet nodig is, is juist de structuur en betrokkenheid van de (reguliere) multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie heel belangrijk. De Veiligheidsdirectie is aan zet om keuzes te maken en besluiten te nemen die zorgen dat ook na 72 uur de inzet gegarandeerd blijft, zowel de reguliere als de langdurige inzet. Daarnaast is het wellicht noodzakelijk dat duidelijke keuzes worden gemaakt ten aanzien van de consequenties (voor de continuïteit) van de 'koude taken'. Een projectorganisatie is pas aan de orde als 24/7 inzet niet (meer) continu nodig is, bijvoorbeeld bij een omvangrijke nafase of bij andersoortige crises, zoals voorheen de Coronacrisis, vluchtelingenopvang, bij langdurige stroomuitval of wellicht in de toekomst bij een (hybride) militair conflict.

### **3.7 Resource management**

Een multidisciplinaire inzet vergt goede logistiek op het gebied van verzorging, aflossing van het ingezette personeel en materieel. De hoofdstructuur van de crisisbeheersing moet onafgebroken minimaal 72 uur<sup>21</sup> robuust kunnen functioneren.<sup>22</sup> Dit geldt voor alle betrokken disciplines. Besluitvorming over de inzet van materieel, aflossing van personeel en afschaling gebeurt binnen elke discipline afzonderlijk binnen de kaders die in multidisciplinair verband zijn besproken, afgestemd en besloten in het CoPI of ROT.

### *Bestaande monodisciplinaire piketten*

Monodisciplinair is de coördinatie van resources (mensen, middelen en kennis) georganiseerd in bestaande piketten, zoals een (multi) logistiek piket. Het is een proces dat samen met het proces informatiemanagement cruciaal is voor de gewenste continuïteit van alle processen binnen de crisisbeheersing.

---

<sup>21</sup> De overheid adviseert inwoners en bedrijven 72 uur zelfredzaam te zijn, waardoor van de crisisbeheersingsorganisatie in overeenstemming met dit advies verwacht mag worden dat zij ook 72 uur kan functioneren.

<sup>22</sup> Uitgaande van geen gelijktijdigheid van (grootschalige) incidenten, waarbij capaciteiten ten behoeve van de rampenbestrijding en/of crisisbeheersing worden ingezet.

### *Doel resourcemanagement*

Het doel van resourcemanagement is het adviseren over en coördineren van de mensen, middelen en maatregelen die nodig zijn om de crisisbeheersingsorganisatie in staat te stellen om op te treden langer dan de periode van operationele en logistieke zelfredzaamheid.<sup>23</sup>

Georganiseerd (multidisciplinair) resourcemanagement is met name belangrijk bij langdurige, grootschalige incidenten. Maar soms is resourcemanagement al gewenst bij een kleinschalig incident of gelijktijdige incidenten, bijvoorbeeld voor het regelen van de verzorging van het personeel ter plaatse, of het regelen van de logistiek. Bij rampen of crises zal de VRR gebruik maken van de operationele logistieke middelen en functionarissen welke bij andere organisatieonderdelen, zoals de brandweer zijn georganiseerd.

### **3.8 Scenarioverkenning**

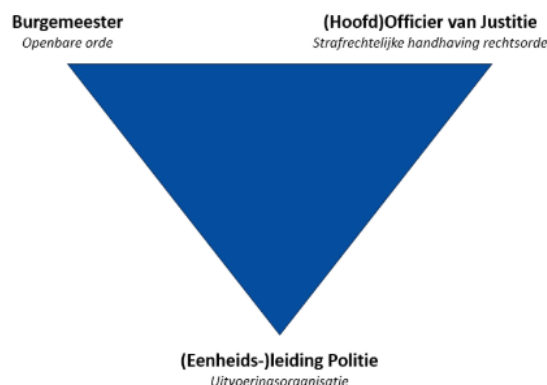
Tijdens een incident of crisis is het – nadat de eerste acties zijn geadresseerd – belangrijk om vooruit te kijken. Daarbij zijn vaak verschillende scenario's denkbaar, afhankelijk van tijd, intensiteit en andere beïnvloedende factoren. In principe is het aan het CoPI of ROT om zelf scenario's te verkennen. Bij zeer complexe en langdurige incidenten en crises kan vanuit de betrokken monodisciplines een scenarioteam worden samengesteld, al dan niet onder begeleiding van een functionaris uit de poule van Regionaal Operationeel Leiders of Leiders CoPI. Dit team kan fysiek bijeenkomen, maar kan ook op afstand (digitaal) scenario's verkennen en uitwerken. De Algemeen Commandanten zorgen er, samen met de Regionaal Operationeel Leiders of Leider CoPI, voor dat de benodigde expertise aan tafel zit.

Op basis van de 'best', 'worst' en 'most realistic' scenario's kunnen de crisisteams – CoPI, ROT, GBT of RBT – richtinggevende besluiten nemen.

### **3.9 Verhouding Driehoek en crisisbeheersingsorganisatie**

In de Driehoek maken de Burgemeester, de (Hoofd)Officier van Justitie en de politie afspraken over lokale prioriteiten, openbare orde en strafrechtelijke trajecten. In een crisissituatie waarbij ook strafrechtelijke zaken kunnen (gaan) spelen, is er naast de crisisbeheersingsorganisatie ook een lokale Driehoek actief. De Burgemeester (of Voorzitter Veiligheidsregio bij GRIP 4) heeft dan het bevoegd gezag met betrekking tot handhaving van de openbare orde en het beheersen van de openbare veiligheid. Het Openbaar Ministerie is het bevoegd gezag voor de strafrechtelijke component. De Burgemeester en de (Hoofd)Officier van Justitie staan niet in een hiërarchische verhouding tot elkaar.

De verhouding wordt vaak aangeduid als een 'driehoek met de punt naar beneden' (zie figuur), waarmee wordt benadrukt dat de politie uitvoert wat onder gezag van het bestuur en Justitie is besloten.



*Figuur 2: De Driehoek.*

<sup>23</sup> Uitgangspunt voor de operationele en logistieke zelfredzaamheid van (de onderdelen van) de crisisbeheersingsorganisatie is 72 uur, zoals dit door de nationale overheid ook wordt gevraagd van de samenleving.



Bij incidenten die een multidisciplinaire aanpak en inzet vereisen, kan het zijn dat ook de Driehoek bijeenkomt. Tijdens een incident waarbij multidisciplinaire inzet is vereist en ook de Driehoek bijeenkomt dient extra aandacht te zijn voor de informatiedeling tussen de crisisbeheersingsorganisatie en de Driehoek. Op verzoek van de Driehoek kan de keuze gemaakt worden om Regionaal Operationeel Leider of lid van de Directiewacht VRR uit te nodigen om aan te sluiten bij de Driehoek. Van belang is daarom dat de Driehoek en de crisisbeheersingsorganisatie elkaar voldoende op de hoogte houden van zaken die wederzijds relevant zijn. Hoewel wet- en regelgeving, zoals de Wet politiegegevens (Wpg) en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg), beperkingen opleggen aan informatiedeling, biedt het bestaande juridische kader wel ruimte voor meer afstemming dan nu plaatsvindt. Uitgangspunt moet zijn dat informatie over een dreiging of incident altijd multidisciplinair wordt gedeeld voor zover dit voor de veiligheid van hulpverleners van belang is.

Naast de uitdaging van informatiedeling is het ook van belang om de crisiscommunicatie goed onderling af te stemmen, met oog voor elkaars rol en verantwoordelijkheid (zie verder Crisiscommunicatie in Deel II Uitwerking crisisprocessen monodisciplines).

### **3.10 Samenwerking andere veiligheidsregio's**

Indien meer veiligheidsregio's betrokken zijn of worden bij een (dreigende) ramp of crisis is er behoefte aan bovenregionale coördinatie. Dit komt omdat er mogelijk maatregelen moeten worden getroffen op het grondgebied van meer dan één veiligheidsregio. De betrokken voorzitters nemen in gezamenlijkheid een besluit tot het opschalen naar GRIP 5. Er verandert hiermee niets aan de samenstelling van de regionale crisisbeheersingsorganisatie.

Bij GRIP 5 wijzen de betrokken regio's samen een interregionaal Beleidsteam (IRBT) en een gezamenlijk Regionaal Operationeel Team aan. Het basisprincipe is dat ze de bronregio hiervoor aanwijzen, indien er sprake is van een aanwijsbare bron en de bronregio de gevraagde capaciteit kan leveren.<sup>24</sup>

Deze bronregio bezit veelal ook de meeste informatie over het incident. De verantwoordelijkheid voor de coördinatie tussen de betrokken veiligheidsregio's en haar partners ligt bij de interregionale teams. De betrokken ROT's vaardigen liaisons af naar het gezamenlijke ROT. De coördinerende regio wordt ook het aanspreekpunt voor het Rijk.

Bijstand van andere veiligheidsregio's kan aangevraagd worden in twee vormen:

1. Als burenhulp van aanpalende regio's. Dit wordt via onderlinge convenanten vastgelegd en betreft veelal bijstand zonder financiële verrekening.
2. Voor andere vormen van bijstand, veelal niet-buurregio's, verloopt de aanvraag via KCR2.

De procedure hiervoor is uiteengezet in de GRIP-regeling.

#### *Beschikbaar stellen regionale capaciteit voor landelijke coördinatie*

Op aanvraag wordt regionale ondersteuning op landelijk niveau geboden. Afhankelijk van de vraag leveren multidisciplinaire crisisfunctionarissen, op basis van maatwerk, een bijdrage en worden tijdelijk landelijk beschikbaar gesteld. Het is aan de Algemeen Directeur VRR en de leden van de Veiligheidsdirectie om hierin voor hun eigen organisatie een besluit te nemen.

### **3.11 Bijstand van/aan Defensie**

Defensie zet mensen, middelen en expertise in voor de derde hoofdtaak van Defensie: Nationale Operaties. Het gaat hier om ondersteuning van civiele autoriteiten bij rampenbestrijding, crisisbeheersing, rechtshandhaving en humanitaire hulp. Defensie heeft haar nationale taken in twee groepen verdeeld namelijk structurele en incidentele taken. Structurele taken hebben een wettelijke grondslag of zijn bepaald in regelingen, besluiten, convenanten of arrangementen (bijvoorbeeld Kustwacht, explosievenopruiming, Search & Rescue, bijzondere bijstandseenheden). Voor een zekere beschikbaarheidsgarantie van capaciteiten voor incidentele taken zijn convenanten opgesteld en zijn in het kader van de Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS) afspraken gemaakt (bijvoorbeeld CBRNE-capaciteit, havenbescherming, blushelikopters, detachement van 3000 militairen). Dit zijn de zogenoemde 'gegarandeerde capaciteiten', waarmee voorkomen wordt dat

---

<sup>24</sup> Het is niet ondenkbaar dat de bronregio zoveel aandacht nodig heeft voor de lokale en regionale coördinatie, dat ze de bovenregionale c.q. landelijke coördinatie niet kunnen invullen.

Defensie deze capaciteiten heeft ingezet voor de andere twee hoofdtaken buiten de landsgrenzen. De beschikbaarheid in aantallen van deze capaciteiten kan variëren. De Regionaal Militair Operationeel Adviseur (RMOA) kan inzicht geven in de actuele beschikbaarheid en zo nodig assisteren bij de aanvraag.

Ook niet-gegarandeerde incidentele capaciteiten kunnen beschikbaar zijn; Defensie garandeert ze echter niet. Ook hier kan de RMOA in de regio inzicht geven welke capaciteiten op de gewenste locatie binnen een gewenst tijdsbestek inzetbaar zijn. Hij of zij assisteert bij het begeleiden van de aanvraag voor militaire bijstand of steunverlening. De Catalogus Nationale Operaties van Defensie beschrijft welke capaciteiten beschikbaar zijn ten behoeve van Nationale Operaties en welke effecten daarmee gerealiseerd kunnen worden. Buiten de catalogus heeft Defensie nog meer capaciteit. Het is dan ook belangrijk om in effecten te denken en niet in capaciteiten. Bij de aanvraag van bijstand vanuit de algemene kolom aan Defensie dient men een onderscheid te maken tussen Militaire Bijstand (MB) op grond van artikel 51 Wet veiligheidsregio's resp. Militaire Steunverlening in het Openbaar Belang (MSOB). Daarnaast kunnen capaciteiten ook op grond van de Politiewet aangevraagd worden, of vanuit een functionele kolom zoals de Dijkgraaf. Cruciaal is dat goed doorgrond wordt wat de juridische grondslag en het betreffende bevoegd gezag is. Hierbij is het zeer wenselijk om de RMOA te betrekken bij de keuze van het betreffende bijstandsverzoek. Op de site van het KCR2 is hiervoor een stroomschema te vinden, wat hierbij helpt.

#### *Bijstand aan Defensie*

Voor hoofdtak 1 – verdediging van Nederland of verdediging van het bondgenootschap in NAVO verband – kunnen (niet gegarandeerde) delen van de Defensieorganisatie belast zijn met een andere opdracht en zijn daarmee niet meer beschikbaar voor ICMS-taken. De RMOA in de regio geeft inzicht in de actuele beschikbaarheid.

Voor activiteiten in het kader van hoofdtak 1 kan het gebeuren dat Defensie een beroep doet op civiele partijen om bijstand voor bijvoorbeeld doorvoeroperaties. Denk hierbij aan beveiliging, brandweer-, politie- of gezondheidszorg.

### **3.12 Bijstand van/aan waterschappen**

Naast Defensie is er ook de mogelijkheid voor bijstand vanuit de waterschappen.<sup>25</sup> Denk hierbij bijvoorbeeld aan het beschikbaar stellen van pompen met grote debieten. Ook is er de optie om bijstand te verlenen aan de waterschappen. Zie de GRIP-regeling voor afspraken voor het aanvragen of verlenen van bijstand.

### **3.13 Samenwerking Rijksoverheid**

Bij crises waarin een vitaal belang van de samenleving in het geding is of kan zijn, bijvoorbeeld wanneer een groot deel van of heel het land betrokken is, wordt de nationale crisisbeheersingsorganisatie geactiveerd. De hoofdlijnen van de crisisbeheersing en van het stelsel van de nationale crisisbeheersingsorganisatie zijn vastgelegd in het Nationaal Handboek Crisisbeheersing.<sup>26</sup> Het handboek is van toepassing op situaties waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn, of die anderszins een grote maatschappelijke impact (kunnen) hebben. In dergelijke gevallen draagt de rijksoverheid op politiek-bestuurlijk niveau zorg voor coördinatie en besluitvorming over maatregelen en voorzieningen die getroffen moeten worden:

- De Minister van Justitie en Veiligheid (J&V) is de coördinerend minister op het gebied van crisisbeheersing.
- De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) geeft invulling aan deze coördinerende verantwoordelijkheid van de minister. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft hiernaast het NCC, ondergebracht bij de NCTV. Dit centrum is 24/7 bereikbaar als informatieloket voor (inter)nationale crisispartners, zo ook voor de veiligheidsregio. Daarnaast ondersteunt het NCC de nationale crisisstructuur en de daarbij betrokken partijen.
- Elk ministerie neemt maatregelen op het eigen beleidsterrein om crises aan te pakken. Daarvoor heeft ieder ministerie een Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing (DCC).

<sup>25</sup> Dit geldt feitelijk voor alle vitale partners, maar de waterschappen worden expliciet in de Wet veiligheidsregio's benoemd.

<sup>26</sup> Nationaal Handboek crisisbeheersing 2022 (NCTV).

Voor specifieke crisis-scenario's zijn er landelijke crisisplannen uitgewerkt, die op hoofdlijnen de samenwerking beschrijven.

De kern van de nationale crisisbesluitvormingsstructuur wordt gevormd door de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) en de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb). Beide commissies worden ondersteund en geadviseerd door een Interdepartementaal Afstemmingsoverleg (IAO) en eventueel een multidisciplinaire staf. De inrichting en samenstelling van de onderdelen van de nationale crisisbeheersingsorganisatie zijn van begin af aan gefocust op een intensieve samenwerking en afstemming met het netwerk van de betrokken publieke en private partners. Daarnaast zijn er diverse landelijke crisisplannen, waarbij betrokkenheid van de veiligheidsregio's onderdeel is. De relevantie is dat bij de toepassing van dergelijke crisisplannen, de gezagslijnen anders kunnen lopen dan de reguliere samenwerking tussen de centrale en decentrale overheden en diens uitvoeringsdiensten. Dit kan bijvoorbeeld er ook toe leiden, dat er op interdepartementaal niveau bijstandsverzoeken plaatsvinden, wat ertoe kan leiden dat capaciteiten van de Rijksoverheid (ongevraagd) ter beschikking worden gesteld aan of in de regio.

Concreet betekent dit dat een vertegenwoordiger van een IRBT en/of de ambtelijke ondersteuning op uitnodiging kunnen aansluiten bij de landelijke crisisstructuren. De verdere aansluiting naar de andere veiligheidsregio's en naar de bovenregionale coördinatiestructuren, zoals die van de waterschappen verloopt conform de samenwerking in GRIP 5.

### **3.14 Algemene en functionele keten**

De regionale en gemeentelijke crisisbeheersingsorganisaties vertegenwoordigen, samen met het Ministerie van Justitie en Veiligheid de algemene keten bij crisisbeheersing. Hierin wordt het bevoegd gezag voor de algemene openbare orde en openbare veiligheid vertegenwoordigd. Als een crisis een openbare orde of strafrechtelijke component in zich heeft, speelt ook de lokale Driehoek (zie paragraaf 3.9) een rol. Ook deze maakt onderdeel uit van de algemene keten.

Bij een crisis kunnen ook andere ministeries en hun uitvoeringsorganen of decentrale sectorale overheden zoals waterschappen een rol spelen. Dit noemen we de functionele ketens. Deze ministeries, decentrale sectorale overheden en uitvoeringsorganen behouden tijdens een crisis hun rollen en verantwoordelijkheden voor hun eigen taken. Zo bleef het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) tijdens de Coronacrisis verantwoordelijk voor de volksgezondheid, terwijl vanuit Justitie en Veiligheid werd gestuurd op openbare orde en veiligheid.

De functionele en algemene ketens zijn wel verplicht om af te stemmen tijdens een crisis. Op regionaal niveau kan dit betekenen dat een liaison van de functionele keten aansluit bij een CoPI en/of ROT of – omgekeerd – dat een liaison aansluit bij de crisisbeheersingsorganisatie van de functionele keten, zoals in het Waterschap Operationeel Team. De VRR volgt hierbij de uitwerking zoals is beschreven in de Bestuurlijke Netwerkkarten.

Op bestuurlijk niveau (al dan niet in een RBT of GBT) wordt de afstemming tussen algemene en functionele kolom veelal gefaciliteerd via onderling contact en zo nodig op grond van het subsidiariteitsbeginsel (het laagst gelegen hogere bevoegd gezag). De Commissaris van de Koning (CdK) kan op grond van de Ambtsinstructie CdK als rijksorgaan optreden, naast de bevoegdheden die de CdK zijn toebedeeld in Provinciewet en de Wet veiligheidsregio's. Bij de toepassing van staatsnoodrecht kan de CdK eveneens als Rijksheer/Rijksfunctionaris optreden. De CdK kan, in het geval van gebiedsisolatie (er is geen mogelijkheid voor gezagsuitoefening door de Rijksoverheid) besluiten namens de Minister van Binnenlandse Zaken nemen voor het gebied van de provincie. Daarnaast vervult de CdK een rol in het bevorderen van de samenwerking (zie paragraaf 3.14.2).

#### ***Rijksheren<sup>27</sup>***

Het Rijk kan gebruik maken van Rijksheren. De Rijksheer is een gedeconcentreerde rijksambtenaar. Een 'vooruitgeschoven functionaris' die namens de minister 'in het veld' handelt (zoals de Rijkshavenmeester). Een Rijksheer maakt bij landelijke crises onderdeel uit van de departementale crisisbeheersingsorganisatie in de desbetreffende (functionele) keten. Bij zeer uitzonderlijke omstandigheden, veelal waar het staatsnoodrecht van toepassing kan zijn, kan een Rijksheer

---

<sup>27</sup> Zie Bestuurlijke netwerkkarten waarin per incidenttype vermeld staat welke Rijksheren er zijn en wat hun bevoegdheden zijn.

verregaande interventies plegen, waarbij er sprake kan zijn van het beperken van grondrechten en/of de democratisch rechtsstatelijke verhoudingen. Het overleg met Rijksheren kan in de responsfase plaatsvinden in het RBT.

*Commissaris van de Koning*

De CdK heeft als rijksorgaan (vanuit zijn ambtsinstructie) de taak de samenwerking tussen gemeenten, andere bevoegde gezagen en andere ambtenaren te bevorderen. Hij kan mede in dat verband aanwijzingen geven aan de Voorzitter Veiligheidsregio. De CdK bevordert in de koude fase de samenwerking tussen de ketens en in het bijzonder de samenwerking tussen Rijksheren en de veiligheidsregio's; in de warme fase kan hij optreden indien die samenwerking niet naar behoren verloopt. Bij de toepassing van staatsnoodrecht, kan de CdK ook in de hoedanigheid van Rijksheer namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties acteren.

## 4. Planningsstaf

---

Ter voorbereiding op een dreigende crisis of een risicovol evenement – met de focus op scenario-denken op operationeel, tactisch en strategisch niveau – kan een planningsstaf ingesteld worden. Een planningsstaf draagt zorg voor de multidisciplinaire afstemming van de te nemen voorzorgmaatregelen met betrekking tot de specifieke crisisdreiging.

Naast een planningsstaf kan het GBT of RBT tevens op voorhand actief zijn. Afhankelijk van de dreiging kunnen de maatregelen verwerkt worden in een plan of draaiboek. Voorbeelden van een crisisdreiging zijn: bedreiging van de volksgezondheid, extreme weersomstandigheden, uitval van het C2000-netwerk, dreiging van uitval van de stroomvoorziening binnen de regio (bijvoorbeeld door onderhoud aan het elektriciteitsnetwerk of een elektriciteitstransformator), terroristische dreiging en militaire dreiging.

Wie zijn bevoegd tot het instellen van een planningsstaf?

- De Burgemeesters
- De Voorzitter Veiligheidsregio
- De Algemeen Directeur VRR
- De Directeur Risico- en Crisisbeheersing

Veelal zal dit op advies van de Regionaal Operationeel Leider zijn en eventueel in afstemming met de leden van de Veiligheidsdirectie.

### 4.1 Samenstelling en taken planningsstaf

We maken onderscheid tussen kortdurende voorbereiding op een risicovolle gebeurtenis en langdurige voorbereiding op een risicovolle gebeurtenis. Als de voorbereiding kortdurend is (demonstraties, extreem weer) wordt de planningsstaf samengesteld uit de piketfunctionarissen die piketdienst hebben tijdens het verwachte dreigingsmoment. Is er meer langdurige voorbereiding mogelijk (grootschalige geplande evenementen, sluimerende dreigingen zonder vooraf te bepalen piekmoment), dan wordt de planningsstaf samengesteld uit piketfunctionarissen van hetzelfde niveau die voldoende tijd hebben om betrokken te zijn bij de voorbereiding. Uitgangspunt is, dat degene die de voorbereiding doet, ook de regeling<sup>28</sup> draait. Dit betekent dat de betreffende collega's beschikbaar zijn voor het evenement of regeling. Voor sluimerende dreigingen zonder vooraf te bepalen piekmoment is dit niet of slechts beperkt mogelijk; hiervoor moeten de voorbereidingen worden gedeeld met alle piketfunctionarissen uit de betreffende piketpoule.

Een planningsstaf bestaat in de basis uit de kernbezetting van het ROT aangevuld met een CaCo. Disciplines die voor het betreffende type incident niet nodig zijn, kunnen – bij voorkeur na een eerste overleg – het overleg verlaten. Afhankelijk van het beeld en het type incident kunnen ook partners worden toegevoegd. De Algemeen Commandanten zorgen er, samen met de Regionaal Operationeel Leider voor dat de benodigde expertise aan tafel zit.

Taken planningsstaf:

- Draagt zorgt voor het opstellen van een plan van aanpak (inclusief tijdspad en scope) na opdracht hiervoor gekregen te hebben.
- Een eenduidig beeld vormen tussen de operationele diensten wat betreft de risico's en scenario's op het gebied van openbare orde en veiligheid.
- Het uitwerken en vaststellen van escalatiescenario's waarbij de situatie zodanig verandert dat er minimaal opgeschaald moet worden naar een GRIP 2 of 3, 4 situatie.
- Het adviseren van het bestuur en/of de directie in welke situatie opgeschaald zou moeten worden.
- Informeert het bestuur en andere teams (zoals de Kustwachtcentrum, KCR2 en/of NCC) op het gebied van openbare orde en veiligheid.
- Communiqueert de opschalingsscenario's naar de operationele diensten en andere teams.
- Bereidt de opschaling naar een GRIP, de eventueel benodigde bijstand en de operationele middelen voor.

---

<sup>28</sup> Een regeling is bijvoorbeeld een evenement of demonstratie.

- Het besluit tot uitvoeren (actie) van de uitgewerkte planningsopdracht, ligt bij de Voorzitter Veiligheidsregio of – bij dreiging extreem geweld en terrorisme – bij de Algemeen Commandant SGB0. Tenzij hier een sleutelbesluit over is genomen dat bij een acute escalatie de voorzitter planningsstaf – tevens Regionaal Operationeel Leider – dit besluit mag nemen.
- In geval van dreiging extreem geweld en terrorisme fungeert de planningsstaf als denktank<sup>29</sup> voor de SGB0 Politie. De algehele leiding berust dan bij de Algemeen Commandant SGB0 in zijn hoedanigheid als gedelegeerd opdrachtgever vanuit de Driehoek. De planningsstaf stelt dan een plan op, op basis van de geformuleerde vraag of behoefte van de Algemeen Commandant SGB0.

#### 4.2 Samenspel planningsstaf en reguliere evenementenvoorbereiding

De planningsstaf doet bij evenementen niet de gehele evenementenvoorbereiding, maar gebruikt de informatie die in het kader van de evenementenvergunningverlening beschikbaar is.

Evenementenadviseurs vanuit de VRR (Risicobeheersing, Team Evenementen, brandweer en GHOR) en politie adviseren de gemeente als vergunningverlener over de veiligheid bij evenementen. Bij B- en C-evenementen wordt hierover afgestemd in een dienstenoverleg, waar de hulpverleningsdiensten aan deelnemen. Tijdens grootschalige evenementen is er vaak ook een veiligheidsoverleg op de evenementenlocatie (of een hieraan gerelateerde locatie), waar naast de organisator ook de gemeente en hulpverleningsdiensten aan deelnemen.

De planningsstaf werkt aanvullend hierop en houdt zich bezig met het inventariseren van de meest waarschijnlijke escalatiescenario's en toetst welke operationele maatregelen, inclusief het opschalingsniveau, hierbij nodig zijn. Daarbij wordt ook geborgd dat de organisator bij de operationele voorbereidingen wordt betrokken en de aansluiting in de crisisteams is voorbereid en georganiseerd. Afhankelijk van de omvang en complexiteit van het evenement kunnen table top oefeningen worden gehouden om met de crisisfunctionarissen de voorbereide scenario's te doorleven. Daarnaast worden in sommige situaties (bestuurlijke) sleutelbesluiten voorbereid, doorleefd en vastgesteld.

#### 4.3 Planningsstaf bij dreiging van extreem geweld of terroristische dreiging

In geval van een dreiging extreem geweld en terrorisme die de VRR en/of Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid aangaat, kan worden gewerkt in een gemeenschappelijke planningsstaf. Dit waarborgt een eenduidige informatiepositie en bevordert de onderlinge afstemming. De eigenstandige taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden blijven hierbij in stand, tenzij de leden voor beide veiligheidsregio's worden gemandateerd.<sup>30</sup>

*Afspraken voor opschaling bij dreiging van extreem geweld, terroristische dreiging of aanslag:*

	<i>Operationeel</i>	<i>Bestuurlijk</i>
<b>Niet-acute dreiging (ook: geplande aanhouding)</b>	SGB0  Multidisciplinaire planningsstaf als denktank	Driehoek, waarbij de voorzitter kan besluiten deze aan te vullen met een Liaison NCTV, ROL en/of een lid van de Directiewacht VRR.
<b>Acute dreiging</b>	ROT (+ evt. CoPI) Actiecentra van de discipline waaronder SGB0	Driehoek, waarbij de voorzitter kan besluiten deze aan te vullen met een Liaison NCTV, ROL en/of Directeur veiligheidsregio

<sup>29</sup> Bijvoorbeeld het inventariseren van fysieke veiligheidsrisico's, het uitwerken van (escalatie)scenario's, gevolgen en (voorzorgs-)maatregelen. Het gaat om het ontwikkelen van 'what if..., then....'-scenario's, waarbij ook de consequenties voor het (mogelijke) optreden van de andere operationele diensten in beeld worden gebracht. Nadrukkelijk wordt er op gewezen dat geen uitvoering plaatsvindt dan na goedkeuring van de Algemeen Commandant SGB0.

<sup>30</sup> Op 8 juni 2015 vastgesteld in Veiligheidsdirectie (VRR) en op 12 juni 2015 in Operationeel Veiligheidsoverleg (VRZHZ).

		In geval van een BT, waar nodig specifieke bespreekpunten in een driehoek
<b>Aanslag</b>	CoPI ROT Actiecentra van de disciplines waaronder SGBO	(Gemeentelijk/Regionaal) beleidsteam Evt. aangevuld met een Liaison NCTV Waar nodig specifieke bespreekpunten in een Driehoek

*Tabel 1: Opschaling bij dreiging van extreem geweld, terroristische dreiging of aanslag.*

***Afstemming tussen politie en planningsstaf***

De politie dient tijdig dreigingsinformatie te delen met de partners. De borging wordt georganiseerd vanuit Team Crisisbeheersing, die zorg dient te dragen dat diverse sleutelfunctionarissen tijdig de piketfunctionaris Regionaal Operationeel Leider om advies vragen. De sleutelfunctionarissen betreffen de (Hoofd)Officier van Dienst Politie, Algemeen Commandant Politiezorg en de Informatiemanager Politie.

## 5. Projectorganisatie

---

Een langdurige crisis is met de basis multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie niet vol te houden. Factoren die daarbij een rol spelen zijn:

- De extra inspanningen en het risico van onvolledige communicatie die overdrachtsmomenten vanwege wisseling in bemensing met zich meebrengen;
- De reguliere werkzaamheden van een piketfunctionaris die weer de aandacht gaan vragen.

### 5.1 Overgang naar projectorganisatie

Een langdurige crisis kan starten vanuit een flitsincident (onvoorzien incident), maar kan ook ontstaan vanuit een sluimerende dreiging, waarvoor al een planningsstaf is ingericht. In beide gevallen wordt in de eerste fase geleund op de crisisbeheersingsorganisatie of planningsstaf die al actief is. Zodra duidelijk is dat een situatie langer gaat duren wordt een projectplan gemaakt. De lijnorganisatie, (inclusief directie) van de VRR neemt hierin het voortouw, in nauwe samenwerking met de hoogst hiërarchisch leidinggevende in de crisisbeheersingsorganisatie en de betrokken bestuurder(s). Het projectplan beschrijft in ieder geval:

- De projectopdracht.
- De overdracht van crisisbeheersingsorganisatie naar projectorganisatie vergt een multidisciplinaire invulling en uitwerking van de wijze waarop de projectorganisatie wordt ingericht:
  - De governance van het project, inclusief de bestuurlijke (project)sturing en verantwoording.
  - Rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van projectleden.
  - Eventuele capacitaire en financiële kaders.

Wat een goed moment is om over te gaan naar een projectorganisatie zal per crisis verschillen. Een richtlijn is dat als een incident naar verwachting langer dan 72 uur gaat duren, tijdig gestart moet worden met het projectplan. Dat wil niet zeggen dat de crisisbeheersingsorganisatie standaard na 72 uur wordt afgelost.

Wie zijn bevoegd tot het instellen van een projectorganisatie?

- De Burgemeesters;
- De Voorzitter Veiligheidsregio
- De Algemeen Directeur VRR

Veelal zal dit op advies van de Regionaal Operationeel Leider<sup>31</sup> zijn en eventueel in afstemming met de leden van de Veiligheidsdirectie.

### 5.2 Formele rol en bevoegdheden Veiligheidsregio bij langdurige crises

Dat de crisisbeheersingsorganisatie van de VRR bij acute, grootschalige, risicovolle ontwikkelingen een rol heeft, is evident. Zoals in de eerste fase van de Coronacrisis, waarin er nog geen landelijk beleid was en vele nieuwe ontwikkelingen die tot uitvoering gebracht moesten worden. Of in de Oekraïne-/vluchtelingencrisis, waarin er in de beginfase een ongekend grote instroom van vluchtelingen was, waar de reguliere vluchtelingenorganisaties (met name het COA) niet op ingericht zijn.

Maar ergens is er een omslagpunt. Bijvoorbeeld als er beleid ontwikkeld is of als er (in principe) voldoende tijd voor de reguliere uitvoeringsorganisaties of verantwoordelijke overheden is geweest om een meer structurele oplossing te organiseren. Bij het inrichten van een projectorganisatie onder regie van de VRR moet dus ook de vraag worden gesteld: is deze opgave nog wel van ons? En wanneer is deze afgerond en kunnen andere organisaties het (meer structureel) borgen?

---

<sup>31</sup> Waar nodig afgestemd met de Leider CoPI.



## Bijlage I Praktische achtergrondinformatie bij het RCP

---

### Wettelijk kader regionale crisisbeheersing

Diverse wet- en regelgeving vormt het kader voor de procedures en werkwijze binnen de regionale crisisbeheersing:

- Wet veiligheidsregio's (deze wordt vervangen door de nieuwe Wet crisisbeheersing en brandweerzorg, waarvoor twee tranches zijn voorzien)
- Besluit veiligheidsregio's (ook deze wordt vervangen)
- Besluit personeel veiligheidsregio's
- Gemeentewet
- Wet publieke gezondheid
- Politiewet 2012
- Omgevingswet, Waterschapswet en Besluit kwaliteit leefomgeving met betrekking tot waterbeheer
- Besluit informatie inzake rampen en crises

### Doelgroep

Het RCP is bedoeld voor de disciplines benoemd in de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing (Besluit veiligheidsregio's, artikel 2.1.1) alsmede voor crisispartners die door middel van convenanten, afspraken of vanwege wettelijke verplichtingen betrokken zijn bij de crisisbeheersingsorganisatie in de VRR.

### Beheer, actualisatie en vaststelling

Het RCP is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Adviesraad Risico- en Crisisbeheersing (ARC). Eens per vier jaar wordt het RCP conform de wettelijke verplichting volledig herzien. Bij grote organisatorische wijzigingen wordt het plan eerder geactualiseerd en vastgesteld.

De afdeling Crisisbeheersing van de VRR draagt zorg voor de actualisatie van dit plan. Iedere discipline is zelf verantwoordelijk voor de actualisatie van de monodisciplinaire informatie.

Het RCP wordt na actualisatie elke keer opnieuw ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

### Samenhang planvorming

Zoals in de inleiding reeds is aangegeven is de samenhang in planvorming als volgt:

- Beleidsplan VRR
- Regionaal Risicoprofiel VRR
- Regionaal Crisisplan VRR en GRIP-regeling

Deze drie plannen (inclusief GRIP-regeling) vallen onder één en dezelfde cyclus en worden elke vier jaar geactualiseerd. Gebaseerd op het RCP kent de VRR tevens overige documenten waaronder rampbestrijdingsplannen en incidentbestrijdingsplannen.

#### *Rampbestrijdingsplannen (RBP)*

Voor de bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, de zogenaamde hoog- en laagdrempelige inrichtingen in de regio, heeft de VRR de verplichting een rampbestrijdingsplan op te stellen en actueel te houden. Vanuit de Wet veiligheidsregio's wordt een RBP vastgesteld voor locaties waar milieubelastende activiteiten worden verricht (inrichtingen en rampen) en luchthavens. De VRR heeft een RBP voor Seveso-inrichtingen<sup>32</sup> en een RBP voor Rotterdam The Hague Airport.

#### *Incidentbestrijdingsplannen (IBP)*

Voor een aantal typen incidenten (in combinatie met specifieke objecten) zijn incidentbestrijdingsplannen gemaakt. De incidentbestrijdingsplannen beschrijven de multidisciplinaire aanpak, daar waar deze afwijkt van de reguliere incident- en rampenbestrijding.

Het opstellen of actualiseren van planvorming is een multidisciplinaire aangelegenheid. Afhankelijk van het type incident of het specifieke object worden tevens de relevante externe partners (zoals Stedin, ProRail, RET, RWS, etc.) betrokken.

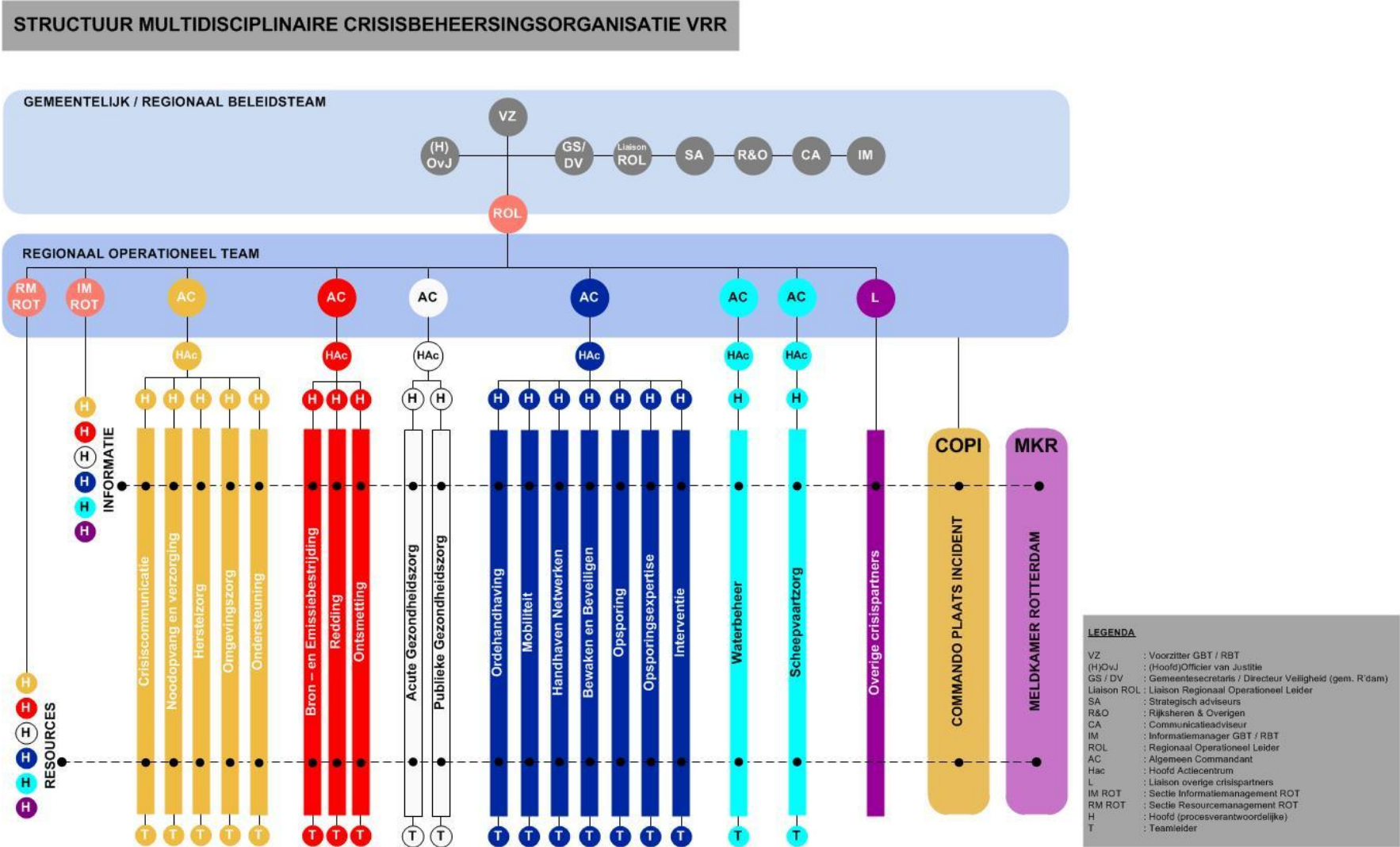
---

<sup>32</sup> Seveso-inrichtingen zijn bedrijven waar met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen wordt gewerkt.

*Overige planvorming van kolommen en crisispartners*

De in het RCP beschreven diensten, het Rijk en de crisispartners hebben elk hun eigen planvorming. Tijdens grote incidenten, rampen en crises is monodisciplinaire planvorming aanvullend op het RCP, de GRIP-regeling en relevante multidisciplinaire planvorming (RBP's en IBP's).

Bijlage II Structuur multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie VRR



## **Toelichting structuur multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie VRR**

---

Dit schematisch overzicht geeft de volledige crisisbeheersingsorganisatie van de VRR weer. Als basis voor dit plaatje is het overzicht uit het Landelijke Referentiekader Regionaal Crisisplan gebruikt en passend gemaakt. Het overzicht geeft in één oogopslag duidelijkheid in de relaties tussen de verschillende disciplines, (samenhang in) processen en multidisciplinaire op operationeel, tactisch, strategisch en bestuurlijk niveau.

De samenstelling van de verschillende crisisteams wordt toegelicht in de GRIP-regeling.

De monodisciplinaire processen van de verschillende disciplines zijn als verticale kolommen weergegeven onder de Algemeen Commandant van de betreffende discipline in het ROT en bijbehorende actiecentrum. Elk actiecentrum wordt aangestuurd door een 'Hoofd Actiecentrum'. In de praktijk kan dit divers zijn uitgewerkt door de disciplines.

Vervolgens staat boven elk proces een procesverantwoordelijke (aangegeven als Hoofd). Het gaat er om dat het proces wordt aangestuurd en dat de verantwoordelijkheid hiervoor is belegd binnen de betreffende discipline. Bovenaan ieder onderliggend proces is vervolgens een 'teamleider' geplaatst. Deze teamleider geeft sturing aan de uit te voeren taken of opdrachten in het werkveld.

In de legenda van het overzicht zijn de afkortingen zoals gebruikt in het overzicht uitgeschreven. De multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie is nader uitgewerkt in de GRIP-regeling.

## **Besluit Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond**

---

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond,

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de VRR van 25 november 2025,  
gelet op artikel 16 van de *Wet veiligheidsregio's*;

besluit vast te stellen:

het *Regionaal Crisisplan Rotterdam-Rijnmond 2026-2029* voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

*Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 10 december 2025 te Rotterdam.*

De voorzitter,

De secretaris,

Mw. drs. C. J. Schouten

Mr. drs. A. Littooi

## Versiebeheer

Versie	Datum	Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie
1.0	Nov 2009	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vaststelling Algemeen Bestuur VRR</li> </ul>
2.0	Dec 2013	<ul style="list-style-type: none"> <li>Algehele herziening</li> </ul>
3.0	Okt 2019	<p><b>Deel I</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Blz. 8 – 1.1 Inleiding aangevuld, voetnoot 1</li> <li>Blz. 8 – 1.3 Leidraden en richtlijnen geactualiseerd</li> <li>Blz. 9/10 – 1.4 t/m 1.9 Nieuwe tekst en voetnoot 2, 3 en 4</li> <li>Blz. 11 – 2.2 Structuur multi crisisbeheersingsorganisatie aangevuld vanuit GRIP-regeling, voetnoot 5, 6,7 en 8 toegevoegd/aangepast</li> <li>Blz. 11/12 – voetnoot 9, 10 toegevoegd/aangepast</li> <li>Blz. 13 – voetnoot 11, 13 toegevoegd/aangepast</li> <li>Blz. 16 – voetnoot 15 en 16 toegevoegd/aangepast</li> <li>Blz. 18 – 2.12 teksten toegevoegd m.b.t. waterschappen en voetnoot 20</li> <li>Blz. 17/18/19/20 – 2.13 Crisiscommunicatie niet aangepast, nieuwe tekst werkafspraken politie en afdeling Communicatie VRR toegevoegd en voetnoot 21 aangepast</li> <li>Blz. 21 – Tekst NKC toegevoegd en voetnoot 22 toegevoegd</li> <li>Blz. 21 – Tekst Continuïteit toegevoegd</li> <li>Blz. 21/22/23 – 2.15 teksten toegevoegd Continuïteit (Continuïteit interne bedrijfsvoering en Cyber security. Paragraaf 2.16 teksten bijstand toegevoegd inclusief waterschappen. Paragraaf 2.17 tekst Defensie aangepast en voetnoot 23 en 24 en 26 toegevoegd.</li> </ul> <p><b>Deel II</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Blz. 26/27 – 4.2 De processen Bevolkingszorg aangepast voetnoot 27, 28 en 29 toegevoegd. Proces evacuatie toegevoegd (van politie naar Bevolkingszorg)</li> <li>Blz. 27 – 4.3.3 Officier van Dienst Bevolkingszorg aangepast,</li> <li>Blz. 30 – 4.5 Gerefereerd naar 2.13 van Deel I m.b.t. taakverdeling Communicatie VRR en Bevolkingszorg</li> <li>Blz. 32 – Relatie met andere processen aangevuld m.b.t. afstemming Communicatie ROT en communicatieadviseur GBT/RBT, zo ook tekst bij Aandachtspunten over overdracht naar taakorganisatie Crisiscommunicatie</li> <li>Blz. 33 – Afspraken met derden geactualiseerd en tekst bij Aandachtspunten m.b.t. SIS</li> <li>Blz. 48 – 4.10 Evacuatie toegevoegd</li> <li>Blz. 50 – 5.2 Organisatie brandweer aangevuld m.b.t. Grootschalig en Bijzonder Optreden Brandweer en voetnoot 30 toegevoegd</li> <li>Blz. 51 – 5.3 Deelplannen en handboeken geactualiseerd</li> <li>Blz. 52 – 5.6 Overzicht Brandweezorg tekst Ondersteuning over WAS toegevoegd</li> <li>Blz. 53 – Voetnoot 31 toegevoegd</li> <li>Blz. 54 – Aandachtspunten, tekst m.b.t. gevaarlijke stoffen en AGS</li> <li>Blz. 55 – 5.8 Redding, tekst bij Taken aangevuld m.b.t. medische eerste hulp-capaciteit en proces Search &amp; Rescue. Bij Aandachtspunten tekst over beheersgebied (Rijks-)</li> <li>Havenmeester Rotterdam</li> <li>Blz. 58 – voetnoot 32 toegevoegd</li> <li>Blz. 62 – tekst over WAS aangepast inclusief bij kopje Relatie met andere processen</li> <li>Blz. 63 – Tekst bij inleiding aangepast, voetnoot 33 toegevoegd</li> <li>Blz. 64 – voetnoot 34, 35 en 36, 37 toegevoegd</li> <li>Blz. 75 – voetnoot 38 toegevoegd</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Blz. 85 – 7.2 tekst bij Functionarissen in de organisatie aangevuld en 7.3 lijst Politiefunctionarissen geactualiseerd</li> <li>▪ Blz. 101 – Waterbeheer en Scheepvaartzorg uit elkaar getrokken (zie Blz. 108), tekst Rijkswaterstaat toegevoegd en Achtergrondinformatie geactualiseerd</li> <li>▪ Blz. 103 – 8.4 Nautisch verkeersmanagement tekst aangepast</li> <li>▪ Blz. 105 – 8.5 tekst over DHMR bij Doelgroep toegevoegd en bij Aandachtspunten, Achtergrondinformatie convenant naar Samenwerkingsregeling geactualiseerd</li> <li>▪ Scheepvaartzorg, proces Search &amp; Rescue beschreven bij Brandweertzorg. Tekst Rijkswaterstaat, (Rijks)Havenmeester en Informatiemanagement geactualiseerd.</li> <li>▪ Blz. 116/117 – Bijlage I schema en toelichting geactualiseerd</li> <li>▪ Blz. 118 – Bijlage II organogram geactualiseerd</li> <li>▪ Blz. 122 – Afkortingenlijst aangepast</li> <li>▪ Blz. 125 – Verzendlijst aangepast</li> </ul>
4.0	Dec 2025	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Algehele herziening (Deel I en Deel II)</li> </ul>

## Afkortingenlijst

<b>A</b>	AB	Algemeen Bestuur
	AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
	ARC	Adviesraad Risico- en Crisisbeheersing
<b>C</b>	CaCo	Calamiteiten Coördinator
	CBRNE	Chemische, biologische, radiologische en/of nucleaire middelen, eventueel in combinatie met explosieven
	CdK	Commissaris van de Koning
	COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
	CoPI	Commando Plaats Incident
<b>D</b>	DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond
<b>G</b>	GAGS	Gezondheidskundige Adviseur Gevaarlijke Stoffen
	GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
	GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
	GMS	Geïntegreerd Meldkamersysteem
	GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure
<b>I</b>	IAO	Interdepartementaal Afstemmingsoverleg
	ICCb	Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing
	ICMS	Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking
	IRBT	Interregionaal Beleidsteam
	IM	Informatiemanager
<b>J</b>	J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
<b>K</b>	KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk
	KMar	Koninklijke Marechaussee
<b>L</b>	LC	Leider CoPI
	LCMS	Landelijk Crisis Managementsysteem
<b>M</b>	MB	Militaire Bijstand
	MCCb	Ministeriële Commissie Crisisbeheersing
	MSOB	Militaire Steunverlening in het Openbaar Belang
<b>N</b>	NCC	Nationaal Crisiscentrum
	NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
<b>R</b>	RBT	Regionaal Beleidsteam
	RCP	Regionaal Crisisplan
	RMOA	Regionaal Militair Operationeel Adviseur
	ROL	Regionaal Operationeel Leider
	ROT	Regionaal Operationeel Team
<b>S</b>	SGBO	Staf Grootschalig en/of Bijzonder Optreden
<b>V</b>	VRR	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
	VRZHZ	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
<b>W</b>	Wvr	Wet veiligheidsregio's